

Deuteronomium 28: 12-17; Galaten 3: 8-14 Gemeente van onze Jezus Christus
Leven met God is kiezen voor God.

Dat was het al in de tijd van de bijbel.

Dat is het vandaag nog.

Ook wij die met God willen leven, staan voor deze keuze.

Kiezen we niet, dan zal God ergens aan de rand van ons leven terechtkomen, of zelfs helemaal uit ons leven verdwijnen.

We kunnen niet gaan dobberen op het water.

Want de stroming van deze tijd brengt ons niet dicht bij God.

Die voert ons mee steeds verder bij Hem vandaan.

De grondstemming van onze samenleving, haar denkrichting is niet op de bijbelse God gericht.

Wij wenden de steven naar een leven zonder God.

Het risico is dat de huidige coronacrisis de overgang naar deze nieuwe koers een extra duw zal geven.

Op een vergadering zei iemand dat de kerk en het gemeentelven voor sommigen van ons uit het zicht raken.

Onze zondagen vullen zich snel met andere dingen, wanneer we niet op zoek gaan naar Gods woord, niet horen naar Zijn stem en niet Zijn Naam loven.

Natuurlijk hebben we de kerk en het kerkelijk leven niet nodig om te geloven.

Gelukkig niet!

Wees blij dat we God ook kunnen vinden en op Hem kunnen vertrouwen, wanneer het vanwege leeftijd, gezondheid of werk voor ons onmogelijk is om in de kerk samen te komen.

Maar in een samenleving waar kerken leeg lopen en gesloten worden, waar mensen dit laten gebeuren, verstomt langzamerhand ook het gesprek over God, blijft de bijbel vaker dicht en verliest het gebed prikkeling en ritme.

Leven met God is en blijft kiezen voor God.

De keuze die God van de Israëlieten vraagt, vraagt Hij ook van ons.

In Deuteronomium lezen we:

U staat voor de keuze tussen leven en dood, tussen zegen en vloek. Kies voor het leven, voor uw eigen toekomst en die van uw nakomelingen, door de Heer, uw God, lief te hebben,

Hem te gehoorzamen en Hem toegedaan te blijven.

Aan deze keuze en aan alle keuzes die met deze keuze samenhangen, herinnert Jezus ons, wanneer Hij eenvoudig tegen Petrus zegt: *"Heb vertrouwen in God."*

Ook de verzen die wij gelezen hebben uit Deuteronomium borduren verder op die fundamentele, steeds weer te nemen keuze voor God.

De verzen die we hebben gelezen komen uit een hoofdstuk, waarin zegen en vloek tegenover elkaar worden gezet.

Dat was niet nieuw, wat Deuteronomium doet.

Ook andere culturen, andere volken kenden dat.

In die tijd was het gebruikelijk dat verdragen en overeenkomsten tussen heersers onderling en tussen een heerser en zijn volk bekrachtigd werden met zo'n zegen en vloek-schema, zoals dit hier in Deuteronomium.

Hielden de partijen zich aan de afspraken die in de verdragen waren vastgelegd, dan konden ze de vruchten plukken die in de zegenwoorden beloofd werden.

Trokken ze zich niets aan van de gemaakte afspraken, dan zouden de verschrikkingen volgen, die in de vervloeking aangekondigd werden.

Met de zegen- en vloekwoorden spoorden de partijen zichzelf en elkaar aan om zich te houden aan wat ze afgesproken hadden.

In Deuteronomium gaat het om het verbond dat God met Zijn volk gesloten heeft. Houden de Israëlieten zich aan de geboden en aan de weg van God, dan zullen ze het geluk proeven dat in de zegenwoorden wordt beloofd.

Gezegend zullen ze zijn in de stad en op het land.

In hun steden zullen ze veilig zijn.

Op het land zal de oogst overvloedig zijn.

Kiezen ze niet voor het verbond met God en luisteren ze niet naar wat God zegt en negeren ze zijn geboden, dan zullen vervloekingen hen treffen.

Hun steden zullen worden bedreigd en worden verwoest.

Op het land zal de oogst mislukken en zullen ze honger lijden.

Ze zijn dus gewaarschuwd.

Zo worden de vloekwoorden ook genoemd in de Joodse traditie: *Waarschuwingen*.

Ik heb me beperkt tot het lezen van 2 van die waarschuwingen, van 2 van die vervloekingen, maar het zijn er nog veel meer.

Er zijn in dit hoofdstuk nog 55 verzen met allerei soorten vervloekingen.

We zien al het kwaad dat mensen kan overkomen en al het kwaad dat mensen elkaar kunnen aandoen, langs komen.

Het is een naargeestig en ontmoedigend stuk om te lezen.

In de synagoge is het gebruikelijk om dit hoofdstuk zonder onderbreking en met zachte stem voor te lezen.

De naam van de vrijwilliger die het zal voorlezen, wordt niet genoemd, wanneer hij naar voren wordt geroepen.

Normaalgesproken gebeurt dat wel.

Nu wordt er gezegd: *Degene die dit hoofdstuk wel zou willen voorlezen, kan naar voren komen.*

Vaak werd bij de aanstelling van de nieuwe koster in het contract al vastgelegd, dat hij die vrijwilliger zou zijn.

In de progressievere synagogen worden de vloekwoorden zelden helemaal voorgelezen. Een joods commentaar legt uit dat deze duistere waarschuwingen ons erop wijzen, dat het volgen van de Thora van God een enorm grote uitdaging is.

En deze uitdaging wordt alleen maar groter, naarmate de wereld waarin wij staan, God en Zijn geboden wil vergeten.

Onze allergrootste uitdaging is het om de wil van God op deze manier te blijven zien en ons op deze manier ertoe te verhouden: als een uitdaging waarvoor we steeds weer moeten kiezen.

Zegen en vloek: Paulus gebruikt deze tegenstelling ook in zijn brief aan de Galaten.

Gezegend zijn we, wanneer we geloven samen met Abraham, schrijft hij.

Dat zijn we, gezegend, omdat Abraham zich door God laat roepen en ervoor kiest om deze uitdaging te beantwoorden.

Hij hoort de stem van God en doet wat God hem gebiedt: *Ga naar het land dat ik je zal wijzen.*

Abraham trekt met God de wereld in.

Ook hij zal ontdekken hoe groot de uitdaging is voor wie de weg van God wil volgen.

Maar hij heeft zijn vertrouwen, zijn geloof op God.

Wanneer wij ons vertrouwen op God laten lijken op het vertrouwen dat Abramam had, dan trekken we, zoals hij deed, met God de wereld in.

Gezegend zijn we, wanneer we samen met Abraham op Gods goedheid vertrouwen.

Maar schrijft Paulus: *"Vervloekt is iedereen die op de wet, die op de Thora vertrouwt."*
Deze boodschap lijkt helder te zijn.

In Deuteronomium wordt het vertrouwen op Gods geboden, op de Wet, nog als een zegen gezien.

Maar Paulus ziet het anders.

In deze brief maakt hij van Gods geboden, van de Wet, van de Thora een vloek.

We denken dat het zo zit, maar zo eenvoudig liggen de zaken niet.

Paulus is geen zwart-wit denker.

Want het is dezelfde Paulus die aan het eind van deze brief aan de Galaten terugvalt op Gods geboden, op Gods Wet, en deze voor al zijn lezers samenvat in één zin.

Hij schrijft: *Want de hele wet is vervuld in één uitspraak: "Heb uw naaste lief als uzelf."*

Deze uitspraak komt rechtstreeks uit de Thora, namelijk uit Leviticus.

Het lastige en het ingewikkelde van de brief aan de Galaten is, dat Paulus daarin reageert op een groep leraren die een bezoek heeft gebracht aan de christenen daar in Galatië.

Paulus en deze groep leraren dachten hetzelfde over de heiligheid van de Thora en over het heil dat Jezus brengt.

Daar ging de discussie tussen hen niet over.

Wel dachten ze verschillend over de vraag hoe heidenen, hoe niet-joden konden delen in de zegen van Abraham.

De groep leraren zei: *Volg Abraham door trouw te zijn aan Gods geboden en het ritueel van de besnijdenis te ondergaan.*

Paulus zei: *Volg Abraham door trouw te zijn aan God. Het ritueel van de besnijdenis is niet nodig.*

Want God zegent door de kruisiging van *Christus Jezus* alle volken, zoals Hij Abraham zegende.

Wat Paulus in wezen tegen de niet-joodse christenen in Galatië wil zeggen is dit:

Leven met God is kiezen voor God door te kiezen voor Christus Jezus.

Hebben wij die keuze gemaakt, hebben wij voor Christus gekozen, hoor dan wat God zegt in de Thora: *"Heb u naaste lief als uzelf."*

Deze keuze, de keuze voor Christus om met Israëls God te leven, legt in ons hart een rotsbodem van vertrouwen, een rotsbodem van geloof.

Rots van mijn hart is God voor eeuwig, lezen we in Psalm 73.

In zijn commentaar op Deuteronomium geeft Calvijn een korte omschrijving van dit vertrouwen.

Vertrouwen op God is: *oefenen in het kalme en vaste besef, dat wij op God alleen kunnen rekenen.*

Deze ervaring blijft en komt terug als ze weg is,

wanneer we willen horen naar God, Zijn woorden willen doen, en tot Hem willen spreken in onze gebeden.

Wanneer de wereld op ons afkomt, zoals-ie nu doet met de coronacrisis, met de politieke verdeeldheid, met al het geweld, misschien met een persoonlijk lijden en verdriet, dan vallen we terug op dit ene vertrouwen.

Op het kalme en vaste besef dat
alleen God, onze God, ons zegent.

Amen.